

S Z E R K E S Z T Ő I Ü Z E N E T E K

Örökbefogadás. — Levelük első részére könnyű a válaszadás, hiszen az abban foglalt problémára lényegében önmaguk is megtalálták a helyes választ. Bármennyire szomorú is csak természetes szemmel nézve, hogy egy fiatal házaspárnak saját hibáján kívül nem lehet gyermeke, hiba és tévedés lenne azt úgy felfogni, mintha „Istennek valami különleges és meg nem érdemelt büntetése” lenne. A természetbe való teljes beágyazottságunk következménye, hogy ilyen esetek előfordulhatnak. Az okaik is természetesesek és az orvostudomány rendszerint — mint az önk esetében is — meg is tudja állapítani őket, csak sajnos esetleg segíteni nem tud rajtuk.

Eppen ezért, csak helyeselni tudjuk azt az elhatározásukat, hogy ha már saját gyermekük nem lehet, egy szülő nélküli kis árvát fogadnak helyette örökbe. Szeretnénk ezzel kapcsolatban aggályaikat eloszlatni. Először is nem helytálló az a föltevés, hogy az a körülmény, hogy nem lehet saját gyermekük, esetleg azt jelenti, hogy nem is alkalmasak a szülői szerep vállalására. Az igaz, hogy éppen a természetbe való beágyazottságunk következtében, a szülő és gyermek viszonylatában van bizonyos szerepe a vérségi köteléknek. De korántsem annyira jelentős és döntő, mint azt általában hiszik. Valójában sokkal jelentősebb a lelki-, a szeretet-kapcsolat. Egyes lélektan-tudósok szerint a szülő-gyermeki viszony igazán csak akkor jön létre, amikor a szülők lelkileg is magukénak fogadják el, mintegy lelkileg „adoptálják” gyermeküket. A szülői szerep vállalásához tehát nemcsak testi, hanem — talán még nagyobb mértékben — lelki készség is kell. És akiben — mint levelükből kitűnően önkben is — ez a készség megvan, az nyugodtan vállalhatja ezt a szerepet.

Nem értünk egyet rokonaik és barátaik közül azokkal, akik azt tanácsolják, hogy várjanak még, „ne siessék el a dolgot”, ha már így fordult, „ne rontsák el fiatal éveiket”, inkább élvezzék ki, hiszen később is találnak majd adoptálható gyereket, amikor „nem lesz már más szórakozásuk”. Ha önkön múlt volna, már régen lenne, talán nem is egy gyermekük. A lelki igény tehát megvan, akkor pedig nincs értelme a várakozásnak. De a túlzott halogatás azért is károsnak bizonyulhat, mert minél haladottabb korban határozzák el magukat az örökbefogadásra, annál nagyobb a veszélye annak, hogy a kisgyermekkel kialakuló viszony nem gyermek—szülői, hanem unoka—nagy szülői viszony lesz. És bár ez utóbbi kétségkívül tele van gyöngésséggel, a pedagógiai hátrányai nagyon is közismertek (túlzott kényeztetés stb.).

Önk mellett, tehát az azonnali elhatározás mellett szól az is, hogy az apróság, akit kiszemeltek, mindkettőjüknek annyira tetszett, úgy megszerették, hogy — mint utóbb kiderült — mindketten titokban azt érezték, milyen jó lenne mindjárt hazavinni. És itt most érdemes visszakanyarodni levelük első részéhez. Ha a gondviselés szemével próbáljuk nézni a dolgot, nem tudhatjuk, hogy vajon nem éppen ezért nem lehetett-e önknek saját gyermekük, hogy ez a kis árva, és esetleg később egy vagy két további apróság ilyen gyermek után vágyódó, gyermeket szerető szülőhöz jusson. A természet gondviselés-irányította háztartásához ez is hozzátartozhat.

Befejezésül még csak annyit, hogy a fennálló törvények értelmében, az örökbefogadás után az örökbefogadott gyermek a vérségi leszármazottal teljesen azonos jogi helyzetbe kerül.

„Misszió”. — Az az érzésünk, hogy ismerőse egy kissé félreértette olvasmányát. Az idézett német teológusnak az ön levelében említett tanulmányát ugyan nem ismerjük, de egyéb írásaiból tudjuk, hogy milyen értelemben foglalkozott a missziós igehirdetés problémájával. Semmi esetre sem írhatta azt, és nem lehetett írásának értelme sem az, hogy az igehirdető „nem léphet fel az igazság hirdetőjeként, hanem valamiféle, mindenkinek igazat adó relativiz-

mus álláspontjára kell helyezkednie". Jól ismerjük a szóban forgó teológus által több több ízben kifejtett álláspontot és nyugodtan állíthatjuk, hogy távol áll tőle mindenféle relativizmus. Gondolatmenete nagyjából így hangzik: helytelen magatartás lenne az a „hithirdetői góg”, amely úgy lép fel, mintha azt mondaná: „Ti eddig mind tévedésben voltatok, íme azonban én most elhoztam nektek az igazságot.” Szent Pál sem azt mondta a görögöknek az agorán, hogy tévednek, hanem azt, hogy lám oltárt állítottak az ismeretlen Istennek, ő tehát most arról fog prédikálni nekik. Krisztus a lelkek halászaivá rendelte apostolait és tanítványait és nem a lelkek parancsolóivá. Az igehirdető természetesen rendületlenül hiszi a maga igazát, de nem szabad megfélemlenie arról, hogy Isten minden embert a maga képére és hasonlatosságára teremtett és neki mindenekelőtt ezt a minden emberben ott rejtőző Istent kell megtalálnia türelmes szeretettel és szelidséggel. Ehhez hozzátartozik az is, hogy megértést és emberi megbecsülést tanúsít nemcsak az övétől eltérő nézetekkel, hanem másfajta vallásossággal szemben is. Ez persze megint csak nem jelenti azt, hogy megalkuszik, hogy véka alá rejtje a maga igazát és alakoskodik. Csupán csak azt jelenti, hogy elsősorban azt keresse, ami a közös istenfiúságban összefűz, ami arra emlékeztet, és innen kiindulva próbálja megnyerni a lelkeket Krisztusnak, bebonyozva, hogy az ő legnemesebb és legszentebb vallásos törekvéseiknek is Krisztus a beteljesítője. Ebben, azt hisszük, ön is és ismerőse is egyetért a tanulmány írójával.

„Orvos előfizető”. — Figyelmesen elolvastuk levelét és nagyon sajnáljuk, hogy az ott kifejtettekben nem tudunk önnel egyetérteni. Tudjuk, hogy a „tegezés” és „magázás” különbözősége (jórészt a velük kapcsolatos beidegződések miatt is), a magyarban még nagyobb nehézségek forrása, mint azokban a más nyelvekben, amelyek ezt a megkülönböztetést szintén ismerik (mert az angol és az orosz pl. nem ismeri). Tény az, hogy ezen a téren a szokások állandó változásának vagyunk szemtanúi. Azt azonban változatlanul érvényben levőnek tekinthetjük, hogy a tegezés mindenképpen közvetlenebb, barátságosabb kapcsolatra utal. Bevett szabály az is, hogy általában az idősebtől szokott kiindulni, aki azzal, hogy a fiatalabbat „letegezi” egyben automatikusan felszólítja és felhatalmazza a visszategezésre. Régen egyenesen sértésszámba ment, ha valaki nem élt ezzel a felhatalmazással. Ez természetesen a felnőtt emberek egymás közötti viszonyára vonatkozik. A kiskorú gyermekeket a felnőttek általában tegezik. Az ön félreértése szerintünk abból származik, hogy egy 25 éves káplánt is gyerekzsámba vett, holott nem az, aránylag fiatal kora ellenére. Végül is diplomás, végzett ember, akit az egyház alkalmasnak ítélt arra, hogy különbség nélkül, a hívek tanítója, lelki vezetője legyen. (De ugyanez lenne a helyzet egy hasonló korú fiatal tanárral is, akire viszont az állam bízta rá a felnövő nemzedék nevelését.) Az ilyeneket szerintünk már nem lehet egyoldalúan letegezni, arra az időre tartva fenn a visszategezés jogát, amikor „hozzánk öregednek”. A gyermek hozzáöregedhet a felnőttekhez, amennyiben maga is felnőtté válik. De felnőttek között erről már nem lehet szó, hiszen az őket cíválasztó korkülönbség változatlan marad.

T. A. Budapest. — Nem a mindenkori pápa egyben Róma püspöke is, hanem Róma mindenkori püspöke egyben a pápa, tehát az egyház feje. Ez a mai jogi helyzet, hiszen a pápák Szent Péter püspöki székét foglalják el. Abban igaz van, hogy ha nem Róma lett volna a római birodalom fővárosa, akkor Péter nem oda, hanem a fővárosba ment volna, tehát a római székhelynek nincs üdvtörténeti jelentősége,